

# MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2009

aruandeaasta lõpp: 31.12.2009

ärinimi või sihtasutuse nimi: Konekesko Eesti AS

registrikood: 10702447

tänavatalu nimi, Põrguvälja tee 3a  
maja ja korteri number:

küla/alev/alevik/linn: Pildiküla küla

vald: Rae vald

postisihthnumber: 75308

maakond: Harju maakond

telefon: 372 605 9100

faks: 372 605 9101

e-posti aadress: [info@kesko.ee](mailto:info@kesko.ee)

veebilehe aadress: [www.konekesko.ee](http://www.konekesko.ee)

# Sisukord

|                                                    |           |
|----------------------------------------------------|-----------|
| <b>MAJANDUSAASTA ARUANNE</b>                       | <b>1</b>  |
| <b>Sisukord</b>                                    | <b>2</b>  |
| <b>Tegevusaruanne</b>                              | <b>3</b>  |
| <b>Raamatupidamise aastaaruanne</b>                | <b>5</b>  |
| <b>Tegevjuhtkonna deklaratsioon</b>                | <b>5</b>  |
| <b>Bilanss</b>                                     | <b>6</b>  |
| <b>Kasumiaruanne</b>                               | <b>7</b>  |
| <b>Rahavoogude aruanne</b>                         | <b>8</b>  |
| <b>Omakapitali muutuste aruanne</b>                | <b>9</b>  |
| <b>Raamatupidamise aastaaruande lisad</b>          | <b>10</b> |
| <b>Lisa 1 Arvestuspõhimõtted</b>                   | <b>10</b> |
| <b>Lisa 2 Raha</b>                                 | <b>15</b> |
| <b>Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed</b>                 | <b>16</b> |
| <b>Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b>     | <b>17</b> |
| <b>Lisa 5 Muud nõuded</b>                          | <b>18</b> |
| <b>Lisa 6 Varud</b>                                | <b>19</b> |
| <b>Lisa 7 Materiaalne põhivara</b>                 | <b>20</b> |
| <b>Lisa 8 Immateriaalne põhivara</b>               | <b>22</b> |
| <b>Lisa 9 Kasutusrent</b>                          | <b>23</b> |
| <b>Lisa 10 Laenukohustused</b>                     | <b>24</b> |
| <b>Lisa 11 Võlad ja ettemaksed</b>                 | <b>25</b> |
| <b>Lisa 12 Eraldised</b>                           | <b>26</b> |
| <b>Lisa 13 Aktsiakapital</b>                       | <b>27</b> |
| <b>Lisa 14 Müügitulu</b>                           | <b>28</b> |
| <b>Lisa 15 Muud äritulud</b>                       | <b>29</b> |
| <b>Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused</b> | <b>30</b> |
| <b>Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud</b>           | <b>31</b> |
| <b>Lisa 18 Tööjõukulud</b>                         | <b>32</b> |
| <b>Lisa 19 Muud ärikulud</b>                       | <b>33</b> |
| <b>Lisa 20 Finantstulud ja -kulud</b>              | <b>34</b> |
| <b>Lisa 21 Seotud osapooled</b>                    | <b>35</b> |
| <b>Lisa 22 Majanduskriisi mõjud</b>                | <b>36</b> |
| <b>Lisa 23 Bilansivälised kohustused</b>           | <b>37</b> |

# Tegevusaruanne

Konekesko Eesti AS-i põhitegevusalaks on vilja, põllumajandusmasinate ja –tarvikute ning ehitus- ja metsamasinate hulgi- ja jaemüük.

Ettevõtte ainuomanikuks on Konekesko OY.

## 1. Tähtsamad sündmused

Kogu maailma 2008 aastal tabanud finantskrahhi avaldas suurt mõju ka Konekesko Eesti AS-i 2009 aasta äritulemustele, kuna sellest tulenenud negatiivsest mõjust ei jäänud puutumata ka põllumajandus- ja ehitussektor. Kui 2008 aasta esimesel poolel oodati, et järgnevatel aastatel suureneb viljatoodangu osakaal ning kasvutrendi võis märgata ka piimatoodangu osas, mille mõjul farmide üldarv võis tunduda püsivat stabiilsena, siis 2009 aastat mõjutas hoopis 2008 aasta lõpus turgu mõjutama hakanud trendid. Piima- ja viljahinnad püsisid endiselt erakordselt madalal ja alles 2009 aasta lõpul tekkis olukord, kus piimahind hakkas taas tõusma, seda tänu Lätis ja Leedus tekkinud piimadefitsiidile, mis omakorda oli põhjuseks Venemaa ja Poola suurenevad nõudlused piimatoodete järele. Viljahind püsis kogu 2009 aasta jooksul stabiilsena, oodatud viljahinna tõusu ei tulnud. Kõik need faktorid, lisaks finantssektori konservatiivsus finantseerimisel, avaldasid negatiivset mõju klientide investeerimisvõimekusele, mis selgelt avaldus ka Konekesko Eesti AS-i müügitulemusel. Eelpool mainitud mõjutegureid arvesse võttes, võib öelda, et põllumajandussektoris oli tugevalt häiritud kulude ja tulude tasakaal, mille tagajärjel kogu sektoris pöörati põhitähelepanu kulude kärpimisele, investeerimise ja tulude kasvatamise asemel.

2008 aastal alanud kinnisvara krahhist tulenenud tegurid avaldasid nii ehitus- kui metsandussektorile mõju ka 2009 aastal.

Ettevõtte 2009 aasta majandustulemusi mõjutas ka ettevõtte restruktureerimine vastavalt 2008 aastal vastuvõetud uuele strateegiale, mille tulemusena Konekesko OY tütarettevõtetest saavad tulevikus masinate ja masinate järeleteeninduse müügiga tegelevad ettevõtted. 2010 aasta esimese poole jooksul suletakse vilja, väetise ja muude põllumajandustarvikute müügivõrk.

Konekesko Eesti AS-i müügitulu majandusaastal oli 667,6 miljonit krooni ning müügieelarvest suudeti täita 77%. Võrreldes eelneva majandusaastaga on müügitulu langenud 44 %. Käibest 34,5% moodustas vilja ja seemnete müük, 35,1% põllumajandus- ja väikemasinate ning nende tarvikute müük ja 8,6 % ehitus- ja metsamasinate müük. Väetise ja taimekaitsevahendite müügi osakaaluks kujunes 21,8%.

Võrreldes eelmise aastaga on kauba ekspordi osakaal kogumüügist suurenenud 23,8%-lt 31,2%-ni. Neli peamist riiki kuhu eksporti teostati olid Soome, Holland, Leedu ja Saksamaa.

Aruandeaastal kujunes teravilja lepingute mahuks 110 000 t, mis on umbes 10% vähem kui 2008 aastal. Suurem osa 2009 aastal kokkuostetud viljast realiseeriti samuti 2009 aastal.

Võrreldes 2008 aastaga langesid kõigi müügiüksuste müüginumbrid. Põllumajandusmasinate ja varuosade müük langes 26% võrreldes 2008 aastaga. Vilja ja tootmistarvikute müügikäive langes 48 % võrreldes 2008 aastaga. Suurim langus toimus ehitus- ja metsamasinate müügiüksuses, kelle käive võrreldes 2008 aastaga kukkus 59 %. Ka jaemüügi osakaal kogu müügist vähenes.

Võrreldes 2008 aastaga vähenesid palgakulud 22% ja muud tegevuskulud 25,8% .

Ettevõtte tulemust mõjutas olulises mahus aasta esimese kvartali lõpus avastatud suuremahuline puudujääk väetiselaos ja sellega seoses selgunud petuskeem. Sellest tulenev kogukahjum oli ca 56 miljonit krooni. Lisaks sisaldab 2009 aasta tulemus varem mainitud ärisektorite sulgemisest tingitud katkestamatute rendilepingute mahakirjutamisest tulenevat ühekordset kahjumit 13,2 miljonit krooni ja kinnisvara õiglasele väärtusele hindamisest tulenevat kahjumit 15,6 miljonit krooni.

2010 aastaks on ette näha müügitulu vähenemist, mis suures osas põhineb ettevõtte restruktureerimisest tulenevatest mõjudest, millest suurimat mõju avaldab vilja- ja tootmistarvikute müügiüksuse sulgemine. Ennustame 40% käibe langust võrreldes 2010 aastaga. 2010 aastal plaanime hoida olemasolevat turuosa ning pöörata suuremat tähelepanu kulude kokkuhoiule ja oma äriprotsesside efektiivsuse tõstmisele. Suurim tähelepanu saab pööratud klientidele pakutava teenuse kvaliteedi parandamisele.

## 2. Investeeringud

2009.aastal investeeriti põhivarasse ca 1,5 miljonit krooni, millest suurema osa investeeriti majandustarkvarasse.

## 3. Arenguplaanid

2010.aastal jätkame uue strateegia elluviimist. Eesmärgiks on tõsta klientidele pakutavate Konekesko Eesti toote- ja teenuste valikus leiduvate toodete ja teenuste kvaliteeti ning kättesaadavust. Suurt tähelepanu hakkame pöörama meie müügikeskustes klientidele pakutavate teenuste kvaliteedile. Lisaks on aastal 2010 kavas jätkata mõningast täiendavate investeeringute tegemist tarkvara arendamisse.

#### 4. Personal

2009.aastal oli Konekesko Eesti AS töötajate keskmine arv 91 ning tööjõukulu koos maksudega moodustas kokku 39,1 miljonit krooni, sealhulgas tegevjuhtkonna ja nõukogu liikmete tasud 2,8 miljonit krooni.

#### 5. Turg ja tegevussuunad aastaks 2010

2008 aasta sügisel järsu languse teinud maailmaturu viljahinnad ja kohalik piimahinna langus avaldasid jätkuvat otsest mõju siseturule ka 2009 aastal. Võttes arvesse, et nii tulude kui kasumlikkuse osas toimus tagasimineku meid puudutavates äri sektorites ning pankade krediitdivõime ja -tahe pole võrreldes 2009 aastaga paranenud, siis võib väita, et lähtekoht majandamiseks 2010 aastal on meie klientidele jätkuvalt keeruline. Arvestades vilja- ja piimahinna negatiivset mõju põllumajandustootjate rahavoogudele, on alust arvata, et järgnevatel aastatel sisendite hulk, mis investeeritakse viljakasvatuse ja piimatootmisse pigem väheneb kui tõuseb. Suuremat tähelepanu pööratakse kulude kokkuhoiule ja ettevõtete restruktureerimisele vähema ressursiga sama tulu teenimiseks, kui investeringute ja ettevõtete laiendamise kaudu tulude kasvatamisele.

Kui 2007 aasta lõpus oli näha juba selgeid ehitusturu langemise märke, siis 2008 ja 2009 aastal see jätkus. 2010 aastaks otsest turu tõusu oodata ei ole, aga samas on märke, et langus on lõppemas, mis on hetkel ehitusmasinade müüvale firmadele eelneva, väga raske, olukorraga võrreldes positiivne märk.

Kui 2008 tõi kõigile põllumajandusmasinade müüvale firmadele kaasa väga head müüginumbreid tänu Euroopa Liidu poolt makstavatele investeeringutoetustele ja headele vilja- ning piimahindadele, siis aasta lõpu finantskriis ja põllumajandustootjate likviidsus probleemid tekitasid täiesti uue olukorra, mis kandus üle ka 2009 aastasse. Turg kukkus võrreldes 2008 aastaga keskmiselt 50%, kusjuures osades masinaklassides juba kuni 60%, mis omakorda avaldavad tugevat mõju põllumajandusmasinate müügi kasvule. 2010 aastaks turu kasvu prognoosida ei oleks õige, kuna kõik eelneva aasta negatiivsed mõjutegurid ei ole kuhugi kadunud ja avaldavad mõju ka 2010.aastal. Pigem võiks prognoosida turu stabiliseerumist, kuna suurem osa ettevõtetest on läbi teinud restruktureerimise ja suutnud ennast kohendada vastavalt uuele olukorrale. Võtmeks masinamüügi kasvatamisel tuleb masinamüügi tegelevatele ettevõtetele järeleteeninduse kvaliteet, sest masinate kasutamise intensiivsus Baltikumis ja eriti Eestis on väga kõrge. Sellest tulenevalt esitatakse kõrged nõudmised masinate kvaliteedile ja hooldusele.

Konekesko Eesti AS-i peamisteks prioriteetideks 2010 aastal on:

- uue strateegia elluviimine, mis asetab suurema rõhu masinate müügi äriks;
- suunata oma energia efektiivsemale riskide haldamisele ning kasumlikkuse kasvule;
- jätkata võtmeklientidele suunatud kliendihaldusprogrammi arendamist, mille lõpptulemusena suudetakse pakkuda klientidele nende vajadusi rahuldavaid paindlikke komplekslahendusi;
- turunduse parem organiseerimine, võttes arvesse erinevate kliendisegmentide vajadusi ja käitumistendentsi;
- äriprotsesside täiustamine ja nende parem juhtimine tagamaks klientide teeninduse paremat kvaliteeti;
- tarkvara arendus, mis toetab enam põhitegevust ja Baltikumi sisest koostööd;
- personali kompetentside pidev arendamine tagamaks nende võimet kaasa tulla kiirete muutustega;
- tooteportfelli korrastamine ja seeläbi efektiivsuse kasvu saavutamine;
- logistikalahenduste väljatöötamine, et tõsta ettevõtte efektiivsust.

## Raamatupidamise aastaaruanne

### Tegevjuhtkonna deklaratsioon

Juhatus kinnitab AS-i Konekesko Eesti 2009. a raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
3. Konekesko Eesti AS on jätkuvalt tegutsev ettevõte.

---

Juhatuse esimees

Tõnu Kelder

---

Juhatuse liige

Ela Lillemaa

---

Juhatuse liige

Jaak Veski

---

Juhatuse liige

Tiit Kihulane

---

Juhatuse liige

Taimo Jürisoo

Tallinn, 14.04.2010

## Bilanss

(kroonides)

|                                              | 31.12.2009         | 31.12.2008         | Lisa nr |
|----------------------------------------------|--------------------|--------------------|---------|
| Varad                                        |                    |                    |         |
| Käibevara                                    |                    |                    |         |
| Raha                                         | 1 280 941          | 4 573 064          | 2       |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 116 049 513        | 123 738 347        | 3,5     |
| Varud                                        | 152 358 588        | 360 932 737        | 6       |
| <b>Kokku käibevara</b>                       | <b>269 689 042</b> | <b>489 244 148</b> |         |
| Põhivara                                     |                    |                    |         |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 0                  | 1 370 202          | 3       |
| Materiaalne põhivara                         | 17 035 387         | 36 818 808         | 7       |
| Immateriaalne põhivara                       | 1 546 924          | 1 493 372          | 8       |
| <b>Kokku põhivara</b>                        | <b>18 582 311</b>  | <b>39 682 382</b>  |         |
| <b>Kokku varad</b>                           | <b>288 271 353</b> | <b>528 926 530</b> |         |
|                                              |                    |                    |         |
| Kohustused ja omakapital                     |                    |                    |         |
| Kohustused                                   |                    |                    |         |
| Lühiajalised kohustused                      |                    |                    |         |
| Laenukohustused                              | 0                  | 1 034 482          |         |
| Võlad ja ettemaksed                          | 36 010 313         | 120 654 547        | 11,4    |
| Eraldised                                    | 11 916 007         | 7 781 123          | 12      |
| <b>Kokku lühiajalised kohustused</b>         | <b>47 926 320</b>  | <b>129 470 152</b> |         |
| Pikaajalised kohustused                      |                    |                    |         |
| Laenukohustused                              | 0                  | 3 620 684          | 10      |
| Võlad ja ettemaksed                          | 224 627 694        | 396 214 319        | 10      |
| <b>Kokku pikaajalised kohustused</b>         | <b>224 627 694</b> | <b>399 835 003</b> |         |
| <b>Kokku kohustused</b>                      | <b>272 554 014</b> | <b>529 305 155</b> |         |
| Omakapital                                   |                    |                    |         |
| Aksiakapital nimiväärtuses                   | 5 550 000          | 5 200 000          | 13      |
| Ülekurss                                     | 217 351 375        | 10 400 000         |         |
| Kohustuslik reservkapital                    | 520 000            | 520 000            |         |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) | 0                  | 18 492 173         |         |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                  | -207 704 036       | -34 990 798        |         |
| <b>Kokku omakapital</b>                      | <b>15 717 339</b>  | <b>-378 625</b>    |         |
| <b>Kokku kohustused ja omakapital</b>        | <b>288 271 353</b> | <b>528 926 530</b> |         |

## Kasumiaruanne

(kroonides)

|                                             | 2009                | 2008               | Lisa nr |
|---------------------------------------------|---------------------|--------------------|---------|
| Müügitulu                                   | 667 573 645         | 1 196 149 894      | 14      |
| Muud äritulud                               | 10 013 215          | 5 266 583          | 15      |
| Kaubad, toore, materjal ja teenused         | -720 328 003        | -1 082 418 786     | 16      |
| Mitmesugused tegevuskulud                   | -83 027 266         | -78 400 430        | 17      |
| Tööjõukulud                                 | -39 120 726         | -50 373 219        | 18      |
| Põhivara kulum ja väärtuse langus           | -20 181 832         | -5 214 647         | 7,8     |
| Muud ärikulud                               | -109 985            | -98 400            | 19      |
| <b>Ärikasum (-kahjum)</b>                   | <b>-185 180 952</b> | <b>-15 089 005</b> |         |
|                                             |                     |                    |         |
| Finantstulud ja -kulud                      | -22 523 084         | -19 901 794        | 20      |
| <b>Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist</b> | <b>-207 704 036</b> | <b>-34 990 799</b> |         |
| <b>Aruandeaasta kasum (kahjum)</b>          | <b>-207 704 036</b> | <b>-34 990 799</b> |         |

## Rahavoogude aruanne

(kroonides)

|                                                          | 2009               | 2008               | Lisa nr  |
|----------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|----------|
| <b>Rahavood äritegevusest</b>                            |                    |                    |          |
| Ärikasum (kahjum)                                        | -185 180 952       | -15 089 005        |          |
| <b>Korrigeerimised</b>                                   |                    |                    |          |
| Põhivara kulum ja väärtuse langus                        | 20 181 832         | 5 214 647          | 7,8      |
| Kasum (kahjum) põhivara müügist                          | -575               | -85 712            | 15       |
| Muud korrigeerimised                                     | 62 568 603         | 24 616 771         |          |
| <b>Kokku korrigeerimised</b>                             | <b>82 749 860</b>  | <b>29 745 706</b>  |          |
| Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus        | -3 967 124         | 43 572 936         |          |
| Varude muutus                                            | 156 283 253        | 46 750 709         | 6        |
| Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus    | -77 583 066        | -86 887 350        |          |
| <b>Kokku rahavood äritegevusest</b>                      | <b>-27 698 029</b> | <b>18 092 996</b>  |          |
| <b>Rahavood investeerimistegevusest</b>                  |                    |                    |          |
| Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel | -594 172           | -2 101 451         |          |
| Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist   | -568 080           | 248 300            |          |
| Antud laenud                                             | -1 000 000         | 0                  | 5        |
| Antud laenude tagasimaksed                               | 1 478 858          | 1 305 559          |          |
| Laekunud intressid                                       | 2 607 138          | 659 010            | 5        |
| <b>Kokku rahavood investeerimistegevusest</b>            | <b>1 923 744</b>   | <b>111 418</b>     |          |
| <b>Rahavood finantseerimistegevusest</b>                 |                    |                    |          |
| Saadud laenud                                            | 110 601 694        | 297 816 016        |          |
| Saadud laenude tagasimaksed                              | -286 843 485       | -282 230 437       |          |
| Makstud intressid                                        | -25 143 947        | -19 589 616        | 5,11     |
| Laekunud aktsiate või osade emiteerimisest               | 223 800 000        |                    |          |
| Muud laekumised finantseerimistegevusest                 | 67 900             |                    |          |
| Muud väljamaksed finantseerimistegevusest                |                    | -12 387 158        |          |
| <b>Kokku rahavood finantseerimistegevusest</b>           | <b>22 482 162</b>  | <b>-16 391 195</b> |          |
| <b>Kokku rahavood</b>                                    | <b>-3 292 123</b>  | <b>1 813 219</b>   |          |
| <b>Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses</b>        | <b>4 573 064</b>   | <b>2 759 845</b>   | <b>2</b> |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>                 | <b>-3 292 123</b>  | <b>1 813 219</b>   |          |
| <b>Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus</b>          | <b>1 280 941</b>   | <b>4 573 064</b>   | <b>2</b> |

## Omakapitali muutuste aruanne

(kroonides)

|                                   |                                |             |                              |                             | Kokku        |
|-----------------------------------|--------------------------------|-------------|------------------------------|-----------------------------|--------------|
|                                   | Aktiivkapital<br>nimiväärtuses | Ülekurs     | Kohustuslik<br>reservkapital | Jaotamata kasum<br>(kahjum) |              |
| <b>31.12.2007</b>                 | 5 200 000                      | 10 400 000  | 520 000                      | 18 492 173                  | 34 612 173   |
| Aruandeperioodi<br>kasum (kahjum) |                                |             |                              | -34 990 798                 | -34 990 798  |
| <b>31.12.2008</b>                 | 5 200 000                      | 10 400 000  | 520 000                      | -16 498 625                 | -378 625     |
|                                   |                                |             |                              |                             |              |
| Aruandeperioodi<br>kasum (kahjum) |                                |             |                              | -207 704 036                | -207 704 036 |
| Emiteeritud<br>aktiivkapital      | 350 000                        | 223 450 000 |                              |                             | 223 800 000  |
| Muud muutused<br>omakapitalis     |                                | -16 498 625 |                              | 16 498 625                  |              |
| <b>31.12.2009</b>                 | 5 550 000                      | 217 351 375 | 520 000                      | -207 704 036                | 15 717 339   |

Lisainformatsiooni lisas 13.

# Raamatupidamise aastaaruande lisad

## Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

### Üldine informatsioon

Konekesko Eesti AS 2009. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi heast raamatupidamistavast. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati raamatupidamise aastaaruande koostamisel on toodud allpool.

### Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

### Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Tuletisinstrumente (näiteks forward-, fuutuur-, swap- või optsoonilepingud) kajastatakse bilansis nende õiglases väärtuses. Kasumid ning kahjumid tuletisinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ning kuluna.

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale Eesti krooni (s.o ettevõtte arvestusvaluuta). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse bilansipäeval ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

### Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, v.a nõudeid teiste kontserni ettevõtjate ja sidusettevõtjate vastu, mis on kajastatud muude nõuete all. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegade mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

### Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

## Faktooring

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseeta faktooring).

Juhul, kui nõude müüjal säilib nõude tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st. nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid see kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele laenukohustustele.

Juhul, kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja tulude üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (analoogiliselt intressikulule) või nõuete allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

## Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit, mõnede kaubagruppide puhul ka individuaalse hindamise meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasel äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügilisusse viimiseks ja müügi sooritamiseks. Varude netorealiseerimismaksumuse ja soetusmaksumuse võrdlust tehakse vähemalt üks kord aastas, et teha kindlaks kas on tooteid, mille netorealiseerimismaksumus on langenud madalamale kui soetusmaksumus ning mida tuleks seetõttu alla hinnata.

Allahindluse vajadus on juhul kui:

- varude füüsilise inventuuri käigus on tuvastatud, et varud on riknenud, nende füüsiline seisund on halvenenud või nende realiseerimise tähtaeg on aegunud;
- sarnaste varuobjektide turuhind on langenud;
- teatud varuobjekte pole suudetud pikema aja vältel realiseerida ning on kahtlus kas nende realiseerimine on tõenäoline.

Vilja, masinate, väetise, seemnete ja seadmete puhul määratakse allahindlus individuaalselt tooteid analüüsides. Muude varude puhul hinnatakse varusid alla kogumina lähtuvalt varude vanusest ning eeldatavast väärtuse vähenemisest.

## Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 15 000 krooni.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvutamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Ehitised ja rajatised 3-15%
- Kaupluse sisustus 10%
- Andmetöötlusseadmed, muud masinad ja seadmed 20%
- Arvutid 33%
- Rendimasinad 16-30%

Alates 2005. aastast kantakse arvutid kuludesse sõltumata nende soetusmaksumusest.

Piiramata kasutuseaga objekte nagu maa ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiootel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiootel põhivaraks.

#### Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara (arenguväljaminekud, patendid, litsentsid, kaubamärgid, tarkvara) kajastatakse bilansis siis, kui vara on ettevõtte poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalne põhivara jagatakse määratud kasuliku elueaga varaks ja määramata kasuliku elueaga varaks.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast.

Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust. Amortisatsioonimäärade vahemikud on immateriaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Tarkvara, patendid, litsentsid, kaubamärgid ja muu immateriaalne põhivara 20-30%

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

#### Tarkvara

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 5 aastat.

#### Varade väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara nt maa ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (cash generating unit).

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

**Põhivara arvelevõtmise alampiir 15000****Rendid**

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

**Ettevõtte kui rentnik**

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

**Ettevõtte kui rendileandja**

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tuluse määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused (komisjonitasud ja notaritasud), mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes ettevõttes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimis põhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

**Finantskohustused**

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

**Eraldised ja tingimuslikud kohustused**

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele.

**Garantiieraldis**

Ettevõtte annab enda poolt müüdud toodetele garantii. Ettevõtte bilansis on moodustatud eraldis summas, mis on vajalik bilansipäevaks müüdüd toodetega seotud garantiikohustuse rahuldamiseks. Eraldise hindamisel on lähtutud eelmiste aastate kogemusest.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

**Maksustamine**

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1.01.2008 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 (2008. aastal kehtis maksumäär 21/79) väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaskohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaskohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

**Tulud**

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

**Hooldustasud**

Juhul, kui hooldus seisneb ühekordses suuremas toimingus, kajastatakse tulu antud toimingu teostamise järel. Juhul, kui hooldust tehakse teatud pikema ajaperioodi jooksul, kajastatakse hooldustasud tuluna lineaarselt lepingus ettenähtud hooldusperioodi jooksul/valmidusastme meetodil.

**Intressitulu**

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

**Kohustuslik reservkapital**

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsia- või osakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsia- või osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele/osanikele.

## Lisa 2 Raha

(kroonides)

|                   | 31.12.2009       | 31.12.2008       | Lisa nr |
|-------------------|------------------|------------------|---------|
| Sularaha kassas   | 5 000            | 4 500            |         |
| Arvelduskontod    | 1 238 223        | 4 416 241        |         |
| Raha teel         | 37 718           | 152 323          |         |
| <b>Kokku raha</b> | <b>1 280 941</b> | <b>4 573 064</b> |         |

## Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(kroonides)

|                                    | 31.12.2009         | 31.12.2008         |
|------------------------------------|--------------------|--------------------|
| Nõuded ostjate vastu               | 121 898 249        | 110 287 146        |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 0                  | 11 468 764         |
| Muud nõuded                        | 12 121 982         | 7 788 031          |
| Ettemaksed                         | 753 746            | 1 061 069          |
| Ebatõenäoliselt laekuvad arved     | -18 724 464        | -6 866 663         |
| <b>Kokku Nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>116 049 513</b> | <b>123 738 347</b> |

Aruandeperioodil on ebatõenäoliselt laekuvate arvete reservi suurendatud summas 11 857 801 krooni (2008: 1 350 852 krooni).

Eelnevatel perioodidel kuluks kantud nõudeid on aruandeperioodil laekunud 182 286 krooni (2008: 418 855).

Lootusetuna on aruandeaastal bilansist maha kirjutatud nõudeid summas 478 589 krooni (2008: 139 621).

## Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(kroonides)

|                                               | 31.12.2009 |           | 31.12.2008 |           |
|-----------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|
|                                               | Ettemaks   | Maksuvõlg | Ettemaks   | Maksuvõlg |
| Käibemaks                                     | 0          | 4 898 366 | 11 468 764 | 0         |
| Üksikisiku tulumaks                           | 0          | 862 987   | 0          | 1 000 901 |
| Erisoodustuse tulumaks                        | 0          | 22 637    | 0          | 78 961    |
| Sotsiaalmaks                                  | 0          | 1 846 584 | 0          | 2 331 916 |
| Kohustuslik kogumispension                    | 0          | 13 072    | 0          | 87 899    |
| Töötuskindlustusmaksed                        | 0          | 170 390   | 0          | 45 376    |
| <b>Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b> | 0          | 7 814 036 | 11 468 764 | 3 545 053 |

## Lisa 5 Muud nõuded

(kroonides)

|                          | 31.12.2009        | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     |             |
|--------------------------|-------------------|----------------------------------|---------------------|-------------|
|                          |                   | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Laenunõuded              | 2 430 202         | 2 430 202                        | 0                   | 0           |
| Intressinõuded           | 708 534           | 708 534                          | 0                   | 0           |
| Muud nõuded              | 8 983 246         | 8 983 246                        | 0                   | 0           |
| <b>Kokku muud nõuded</b> | <b>12 121 982</b> | <b>12 121 982</b>                | <b>0</b>            | <b>0</b>    |

  

|                          | 31.12.2008       | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     |             |
|--------------------------|------------------|----------------------------------|---------------------|-------------|
|                          |                  | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Laenunõuded              | 2 909 060        | 1 538 858                        | 1 370 202           | 0           |
| Intressinõuded           | 753 164          | 753 164                          | 0                   | 0           |
| Muud nõuded              | 5 496 009        | 5 496 009                        | 0                   | 0           |
| <b>Kokku muud nõuded</b> | <b>9 158 233</b> | <b>7 788 031</b>                 | <b>1 370 202</b>    | <b>0</b>    |

Kõik ettevõtte pikaajalised nõuded on Eesti kroonides. Antud laenude tagatiseks on panditud hüpoteek Konekesko Eesti AS kasuks. Nõuete intressimäär on fikseeritud.

## Lisa 6 Varud

(kroonides)

|                                 | 31.12.2009         | 31.12.2008         |
|---------------------------------|--------------------|--------------------|
| Ettemaksed varude eest          | 369 813            | 962 974            |
| Vili, seemned                   | 69 843 975         | 70 939 379         |
| Põllumajandusmasinad            | 42 951 589         | 91 996 570         |
| Ehitus- ja metsamasinad         | 26 515 646         | 63 752 130         |
| Varuosad                        | 6 409 178          | 11 374 243         |
| Väetised ja taimekaitsevahendid | 3 526 238          | 113 027 817        |
| Muud tarvikud                   | 2 531 019          | 7 194 280          |
| Väikemasinad                    | 211 130            | 1 663 153          |
| Karjamajandusmasinad            | 0                  | 22 191             |
| <b>Kokku varud</b>              | <b>152 358 588</b> | <b>360 932 737</b> |

Varasematel perioodidel teostatud varude allahindlusi on tühistatud 10 777 052 krooni väärtuses (2008: 8 991 336 krooni).

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse ja vastavalt kehtestatud aegumistele põhinevatele allahindluspõhimõtetele on varusid alla hinnatud 4 162 498 krooni väärtuses (2008: 23 105 566 krooni).

Seoses masinate väljarentimisega kasutusrendi tingimustel on teostatud renditavate masinate raamatupidamisliku väärtuse vähendamist 162 940 krooni väärtuses (2008: 776 565 krooni).

Laoinventuuri tulemusena (sh loomulik kadu puistekaupade puhul) kanti 2009. aastal kuludesse kaupu 48 128 397 krooni väärtuses (2008: 186 179 krooni). Oluliselt mõjutas maha kandmisi 2009 aasta märtsis teostatud inventuuri käigus avastatud oluline puudujääk Rakke laos, mille tulemusena kanti maha kaupad summas 47 958 972 krooni. Kogukahjum avastatud petuskeemist oli ca 56 miljonit krooni.

Ettevõtte varusid on kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul bilansilise maksumusega 74 008 594 krooni (2008: 169 471 848 krooni) väärtuses.

## Lisa 7 Materiaalne põhivara

(kroonides)

|                                      |           |             |                             |                         |                    |                          | Kokku       |
|--------------------------------------|-----------|-------------|-----------------------------|-------------------------|--------------------|--------------------------|-------------|
|                                      | Maa       | Ehitised    |                             |                         | Masinad ja seadmed | Muu materiaalne põhivara |             |
|                                      |           |             | Arvutid ja arvuti-süsteemid | Muud masinad ja seadmed |                    |                          |             |
| 31.12.2007                           |           |             |                             |                         |                    |                          |             |
| Soetusmaksumus                       | 1 853 695 | 34 224 124  | 6 251 215                   | 8 133 067               | 14 384 282         | 5 714 496                | 56 176 597  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0         | -3 478 375  | -4 759 735                  | -4 790 599              | -9 550 334         | -2 780 421               | -15 809 130 |
| Jääkmaksumus                         | 1 853 695 | 30 745 749  | 1 491 480                   | 3 342 468               | 4 833 948          | 2 934 075                | 40 367 467  |
|                                      |           |             |                             |                         |                    |                          |             |
| Ostud ja parendused                  | 0         | 500 000     | 313 484                     | 647 401                 | 960 885            | 126 188                  | 1 587 073   |
| Amortisatsioonikulu                  | 0         | -2 059 669  | -546 210                    | -1 132 812              | -1 679 022         | -732 956                 | -4 471 647  |
| Müügid                               | 0         | 0           | -61 017                     | -551 867                | -612 884           | 0                        | -612 884    |
| Muud muutused                        | 0         | 0           | 0                           | -19 543                 | -19 543            | -31 657                  | -51 200     |
|                                      |           |             |                             |                         |                    |                          |             |
| 31.12.2008                           |           |             |                             |                         |                    |                          |             |
| Soetusmaksumus                       | 1 853 695 | 34 724 124  | 6 503 682                   | 8 209 058               | 14 712 740         | 5 809 027                | 57 099 586  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0         | -5 538 044  | -5 305 945                  | -5 923 411              | -11 229 356        | -3 513 377               | -20 280 777 |
| Jääkmaksumus                         | 1 853 695 | 29 186 080  | 1 197 737                   | 2 285 647               | 3 483 384          | 2 295 650                | 36 818 809  |
|                                      |           |             |                             |                         |                    |                          |             |
| Ostud ja parendused                  | 0         | 0           | 0                           | 144 172                 | 144 172            | 0                        | 144 172     |
| Amortisatsioonikulu                  | 0         | -2 114 569  | -528 352                    | -980 090                | -1 508 442         | -572 947                 | -4 195 958  |
| Allahindlused väärtuse languse tõttu | 0         | -15 631 409 | 0                           | 0                       | 0                  | 0                        | -15 631 409 |
| Müügid                               | 0         | 0           | 0                           | 0                       | 0                  | -18 297                  | -18 297     |
| Muud muutused                        | 0         | 0           | 0                           | 0                       | 0                  | -81 930                  | -81 930     |
|                                      |           |             |                             |                         |                    |                          |             |
| 31.12.2009                           |           |             |                             |                         |                    |                          |             |
| Soetusmaksumus                       | 1 853 695 | 34 724 124  | 5 518 117                   | 8 261 840               | 13 779 957         | 5 244 750                | 55 602 526  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0         | -23 284 022 | -4 848 732                  | -6 812 111              | -11 660 843        | -3 622 274               | -38 567 139 |
| Jääkmaksumus                         | 1 853 695 | 11 440 102  | 669 385                     | 1 449 729               | 2 119 114          | 1 622 476                | 17 035 387  |

| Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna |              |                |
|-----------------------------------------|--------------|----------------|
|                                         | 2009         | 2008           |
| Masinad ja seadmed                      |              | 341 753        |
| Arvutid ja arvutisüsteemid              | 0            | 6 102          |
| Muud masinad ja seadmed                 | 0            | 335 651        |
| Muu materiaalne põhivara                | 6 000        | 0              |
| <b>Kokku</b>                            | <b>6 000</b> | <b>341 753</b> |

Seisuga 31.12.2009 oli tarnijatele tasumata arvete hulgas kajastatud põhivara eest tasumata arveid summas 50 000 krooni (31.12.2008: 666 063 krooni).

15,6 miljoni väärtuses allahindlus on tingitud Tartu ja Mäeküla kontoriehitiste õiglasele väärtusele hindamisest. 2009.a. sügisel teostatud kinnisvara eksperthinnangu kohaselt on antud objektide turuväärtus:

Tartu 6,4 miljonit krooni ja Mäeküla 5,0 miljonit krooni ja nende vastav raamatupidamislik väärtus oli Tartu 10,5 miljonit ja Mäeküla 16,5 miljonit krooni.

## Lisa 8 Immateriaalne põhivara

(kroonides)

|                          |                |                                    | Kokku      |
|--------------------------|----------------|------------------------------------|------------|
|                          | Arvutitarkvara | Lõpetamata projektid ja ettemaksed |            |
| <b>31.12.2007</b>        |                |                                    |            |
| Soetusmaksumus           | 1 604 249      | 238 110                            | 1 842 359  |
| Akumuleeritud kulum      | -1 224 470     | 0                                  | -1 224 470 |
| <b>Jääkmaksumus</b>      | 379 779        | 238 110                            | 617 889    |
|                          |                |                                    |            |
| Ostud ja parendused      | 87 351         | 1 137 718                          | 1 225 069  |
| Amortisatsioonikulu      | -349 586       | 0                                  | -349 586   |
|                          |                |                                    |            |
| <b>31.12.2008</b>        |                |                                    |            |
| Soetusmaksumus           | 1 691 600      | 1 375 828                          | 3 067 428  |
| Akumuleeritud kulum      | -1 574 056     | 0                                  | -1 574 056 |
| <b>Jääkmaksumus</b>      | 117 544        | 1 375 828                          | 1 493 372  |
|                          |                |                                    |            |
| Ostud ja parendused      | 7 927          | 400 090                            | 408 017    |
| Amortisatsioonikulu      | -354 465       | 0                                  | -354 465   |
| Ümberklassifitseerimised | 1 775 918      | -1 775 918                         | 0          |
|                          |                |                                    |            |
| <b>31.12.2009</b>        |                |                                    |            |
| Soetusmaksumus           | 3 475 445      | 0                                  | 3 475 445  |
| Akumuleeritud kulum      | -1 928 521     | 0                                  | -1 928 521 |
| <b>Jääkmaksumus</b>      | 1 546 924      | 0                                  | 1 546 924  |

## Lisa 9 Kasutusrent

(kroonides)

| Aruandekohustuslane kui rendileandja                                  |                  |                  |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
|                                                                       | 2009             | 2008             |
| Kasutusrenditulu                                                      | 4 240 187        | 3 199 073        |
| Järgmiste perioodide renditulu mittekatkestatavatest rendilepingutest |                  |                  |
|                                                                       | 31.12.2009       | 31.12.2008       |
| 12 kuu jooksul                                                        | 60 333           | 146 500          |
| Rendile antud varade bilansiline jääkmaksumus                         |                  |                  |
| Masinad ja seadmed                                                    | 5 071 534        | 5 498 865        |
| <b>Kokku</b>                                                          | <b>5 071 534</b> | <b>5 498 865</b> |
| Aruandekohustuslane kui rentnik                                       |                  |                  |
|                                                                       | 2009             | 2008             |
| Kasutusrendikulu                                                      | 43 899 480       | 35 378 725       |
| Järgmiste perioodide rendikulu mittekatkestatavatest rendilepingutest |                  |                  |
|                                                                       | 31.12.2009       | 31.12.2008       |
| 12 kuu jooksul                                                        | 16 130 633       | 29 043 085       |
| 1-5 aasta jooksul                                                     | 31 373 813       | 42 186 871       |
| Üle 5 aasta                                                           | 22 435 138       | 42 831 285       |

Kasutusrendi kulu hulgas on 2009 aasta lõpus kajastatud Rakvere kaupluse rendilepingu muutmisest tulenev erakorraline kulu 9 692 698 krooni ja seoses 2009 aasta algul tehtud strateegilise otsusega lõpetada tegevus vilja ja väetise sektoris, sisaldab 2009 rendikulu katkestamatutest rendilepingutest tulenevat tuleviku kulu summas 3 522 000 krooni.

## Lisa 10 Laenukohustused

(kroonides)

|                                  | 31.12.2009  | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             |
|----------------------------------|-------------|-----------------------------------|---------------------|-------------|
|                                  |             | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Pikaajalised laenud              |             |                                   |                     |             |
| Laen Kesko OYjlt                 | 224 627 694 | 0                                 | 224 627 694         | 0           |
| <b>Pikaajalised laenud kokku</b> | 224 627 694 | 0                                 | 224 627 694         | 0           |
| <b>Laenukohustused kokku</b>     | 224 627 694 | 0                                 | 224 627 694         | 0           |
|                                  |             |                                   |                     |             |
|                                  | 31.12.2008  | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             |
|                                  |             | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |
| Pikaajalised laenud              |             |                                   |                     |             |
| Laen SEB pangalt                 | 4 655 166   | 1 034 482                         | 3 620 684           | 0           |
| Laen Kesko OYjlt                 | 396 214 319 | 0                                 | 396 214 319         | 0           |
| <b>Pikaajalised laenud kokku</b> | 400 869 485 | 1 034 482                         | 399 835 003         | 0           |
| <b>Laenukohustused kokku</b>     | 400 869 485 | 1 034 482                         | 399 835 003         | 0           |

Ettevõtte on Kesko Oyj-lt võetud laenu jääk seisuga 31. detsember 2009 kontsernikonto vahendite kasutamise näol summas 224 627 694 krooni (2008: 396 214 319 krooni).

2009. aasta keskmine intressimäär nimetatud laenult oli 6,24 % aastas kasutatud summalt (2008: 6,63 %).

Nimetatud laenult on aruandeaastal arvestatud intressikulu 22 933 580 krooni (2008: 17 162 246 krooni) ja tasutud intressi 24 501 059 krooni (2008: 16 675 296 krooni).

2010. aastal planeeritud laenu tagasimaksmist ei toimu, kuid vastavalt avanevatele võimalustele on Ettevõtte õigus teha tagasimakseid vabagraafiku alusel.

Vastavalt kontsernikonto lepingule vastutavad kontserni liikmed pangale tasumata summade eest solidaarselt. Kesko OY kontsernikonto lepinguga on liitunud Rautakesko AS, Rautakesko OY, Anttila AS, Fiesta Real Estate AS, Plussa OÜ, Indoor Group AS, Indoor Group OY, Ikosen OÜ ja Kesko OYj.

## Lisa 11 Võlad ja ettemaksed

(kroonides)

|                                  | 31.12.2009        | 31.12.2008         |
|----------------------------------|-------------------|--------------------|
| Võlad tarnijatele                | 7 147 425         | 105 186 071        |
| Võlad töövõtjatele               | 4 020 528         | 5 093 668          |
| Maksuvõlad                       | 7 814 036         | 3 545 053          |
| Muud võlad                       | 263 037           | 302 203            |
| Saadud ettemaksed                | 2 675 796         | 3 320 665          |
| Võlad kontserni ettevõtetele     | 14 089 491        | 3 108 980          |
| Intressivõlad                    | 0                 | 97 907             |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>36 010 313</b> | <b>120 654 547</b> |

## Lisa 12 Eraldised

(kroonides)

|                        | 31.12.2008       | Moodustamine/<br>korrigeerimine | Kasutamine         | Intressiarvestus | 31.12.2009        |
|------------------------|------------------|---------------------------------|--------------------|------------------|-------------------|
| Rendieraldis           | 0                | 3 522 000                       | 0                  | 0                | 3 522 000         |
| Eraldis toodetele      | 2 944 233        | 3 432 882                       | -3 455 545         | 0                | 2 921 570         |
| Eraldis nõuetele       | 4 836 890        | 9 983 815                       | -9 348 268         | 0                | 5 472 437         |
| <b>Kokku eraldised</b> | <b>7 781 123</b> | <b>16 938 697</b>               | <b>-12 803 813</b> | <b>0</b>         | <b>11 916 007</b> |
|                        |                  |                                 |                    |                  |                   |
|                        | 31.12.2007       | Moodustamine/<br>korrigeerimine | Kasutamine         | Intressiarvestus | 31.12.2008        |
| Eeraldis toodetele     | 3 679 228        | 7 777 347                       | -8 512 342         | 0                | 2 944 233         |
| Eraldis nõuetele       | 0                | 4 836 890                       | 0                  | 0                | 4 836 890         |
| <b>Kokku eraldised</b> | <b>3 679 228</b> | <b>12 614 237</b>               | <b>-8 512 342</b>  | <b>0</b>         | <b>7 781 123</b>  |

Konekesko Eesti AS annab vastavalt müügilepingutele masinate müügil 1- kuni 2-aastase garantii, mille raames ta on kohustatud tasuta parandama või välja vahetama tootja süül tekkinud kasutamiskõlbmatu kauba. Toetudes eelmistel aastatel müüdud ja tagastatud kaupade kogustele, on moodustatud garantiieraldise jääk summas 1 998 837 krooni (2008:2 082 795 krooni).

Täisteenusliisingus olevatele masinate hoolduskuludeks on moodustatud eraldise jääk summas 922 733 krooni (2008: 861 438 krooni).

Hooajalise rahastamise finantseerimisriski tarbeks on moodustatud eraldis, mis võrdub maksimaalse kohustusega, mis ettevõtte tuleb liisingettevõtetele lepingujärgselt tasuda. Pohjola Finance Eesti AS-le antud nõuete garanteerimise kohustuse tarbeks on moodustatud eraldise jääk summas 5 472 437 krooni (2008:4 836 890 krooni).

Strateegia muutusest tingituna on katkestamatutest rendilepingutest tuleneva rendikulu kompenseerimiseks 2010 aastal, moodustatud eraldis nende kulude katmiseks hoolimata äritegevuse lõpetamisest aastal 2009 konkreetses sektoris. Rendieraldis on moodustatud katkestamatute lepingute katteks summas 3 522 000 krooni (2008: 0 krooni).

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused:

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

## Lisa 13 Aktsiakapital

(kroonides)

|                                  | 31.12.2009 | 31.12.2008 |
|----------------------------------|------------|------------|
| Aktsiakapital                    | 5 550 000  | 5 200 000  |
| Aktsiate arv (tk)                | 555        | 520        |
| Aktsiate nimiväärtus (kroonides) | 10 000     | 10 000     |

Ettevõtte aktsiakapital seisuga 31.12.2009 koosneb 555 lihtaktsiast nimiväärtusega 10 000 krooni.

Ettevõtte on teostanud aktsiakapitali suurendamist, mille käigus lasti välja kokku 35 nimelist aktsiat nimiväärtusega 10 000 krooni. Lisaks tasuti ülekursina kokku 223 450 000 krooni.

2009. aastal ei ole aktsionäridele dividende välja kuulutatud ega makstud.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2009 moodustas -207 704 036 krooni (2008: -16 498 626 krooni). Dividendidena väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 21/79 , netodividendina väljamakstavalt summalt. Bilansipäeva seisuga ei saanud jaotamata kasumist omanikele dividendidena välja maksta ning seega bilansipäeva seisuga tulumaksu kohustust ei ole.

## Lisa 14 Müügitulu

(kroonides)

| Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes      |                    |                      |         |
|--------------------------------------------------|--------------------|----------------------|---------|
|                                                  | 2009               | 2008                 | Lisa nr |
| Müük Euroopa Liidu riikidele                     |                    |                      |         |
| Eesti                                            | 459 367 325        | 911 154 814          |         |
| Soome                                            | 81 968 870         | 136 677 500          |         |
| Holland                                          | 22 380 401         | 45 966 980           |         |
| Leedu                                            | 18 427 068         | 6 536 725            |         |
| Saksamaa                                         | 17 140 981         | 24 172 496           |         |
| Taani                                            | 15 280 920         | 16 735 174           |         |
| Hispaania                                        | 13 666 425         | 0                    |         |
| Belgia                                           | 13 080 549         | 0                    |         |
| Läti                                             | 10 999 593         | 14 424 075           |         |
| Ungari                                           | 1 188 797          | 0                    |         |
| Iirimaa                                          | 535 270            | 0                    |         |
| Rootsi                                           | 476 690            | 27 040 834           |         |
| Poola                                            | 419 897            | 3 060 991            |         |
| Suurbritannia                                    | 91 400             | 0                    |         |
| Bulgaaria                                        | 34 165             | 0                    |         |
| <b>Kokku müük Euroopa Liidu riikidele</b>        | <b>655 058 351</b> | <b>1 185 769 589</b> |         |
| Müük väljapoole Euroopa Liidu riike              |                    |                      |         |
| Šveits                                           | 0                  | 779 076              |         |
| Singapur                                         | 0                  | 108 717              |         |
| Ameerika Ühendriigid                             | 0                  | 46 048               |         |
| Venemaa                                          | 12 515 294         | 9 446 464            |         |
| <b>Kokku müük väljapoole Euroopa Liidu riike</b> | <b>12 515 294</b>  | <b>10 380 305</b>    |         |
| <b>Kokku müügitulu</b>                           | <b>667 573 645</b> | <b>1 196 149 894</b> |         |
| Müügitulu tegevusalade lõikes                    |                    |                      |         |
|                                                  | 2009               | 2008                 | Lisa nr |
| Vili, seemned ja sööt                            | 246 365 454        | 450 549 735          |         |
| Põllumajandusmasinad                             | 196 173 844        | 260 507 874          |         |
| Väetised ja taimekaitsevahendid                  | 98 451 579         | 232 252 904          |         |
| Ehitus- ja metsamasinad                          | 48 438 030         | 130 263 560          |         |
| Muud tarvikud                                    | 38 436 620         | 44 678 835           |         |
| Varuosad                                         | 37 410 253         | 48 225 282           |         |
| Väikemasinad                                     | 2 297 865          | 9 374 004            |         |
| Karjamajandusmasinad                             | 0                  | 20 297 700           |         |
| <b>Kokku müügitulu</b>                           | <b>667 573 645</b> | <b>1 196 149 894</b> |         |

## Lisa 15 Muud äritulud

(kroonides)

|                                    | 2009              | 2008             | Lisa nr |
|------------------------------------|-------------------|------------------|---------|
| Kasum materiaalse põhivara müügist | 575               | 85 713           |         |
| Kasum valuutakursi muutustest      | 26 719            | 0                |         |
| Trahvid, viivised ja hüvitised     | 8 724 632         | 2 790 605        |         |
| Rendi- ja üüritulu                 | 775 992           | 0                |         |
| Garantii- jm kahjunõuded           | 145 061           | 54 570           |         |
| Muud                               | 340 236           | 2 335 695        |         |
| <b>Kokku muud äritulud</b>         | <b>10 013 215</b> | <b>5 266 583</b> |         |

## Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(kroonides)

|                                                  | 2009               | 2008                 |
|--------------------------------------------------|--------------------|----------------------|
| Varude allahindlus ja mahakandmine               | 52 290 896         | 23 105 566           |
| Müügi eesmärgil ostetud kaubad                   | 649 632 502        | 1 024 878 124        |
| Müügi eesmärgil ostetud teenused                 | 2 561 573          | 6 697 799            |
| Transpordikulud                                  | 8 262 535          | 15 874 302           |
| Muud                                             | 7 580 497          | 11 862 995           |
| <b>Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused</b> | <b>720 328 003</b> | <b>1 082 418 786</b> |

## Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud

(kroonides)

|                                           | 2009              | 2008              |
|-------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Lähetuskulud                              | 1 069 481         | 1 812 713         |
| Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest | 16 304 791        | 1 496 760         |
| Turustuskulud                             | 1 633 247         | 3 524 184         |
| IT kulud                                  | 4 641 866         | 4 183 951         |
| Kinnisvarakulud                           | 40 988 885        | 32 639 920        |
| Autokulud                                 | 8 084 364         | 11 252 554        |
| Kindlustuskulud                           | 1 998 839         | 1 703 554         |
| Muud                                      | 8 305 793         | 21 786 794        |
| <b>Kokku mitmesugused tegevuskulud</b>    | <b>83 027 266</b> | <b>78 400 430</b> |

## Lisa 18 Tööjõukulud

(kroonides)

|                                                | 2009              | 2008              |
|------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Palgakulu                                      | 29 809 071        | 37 837 021        |
| Sotsiaalmaksud                                 | 9 311 655         | 12 536 198        |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                       | <b>39 120 726</b> | <b>50 373 219</b> |
| Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale | 91                | 139               |

## Lisa 19 Muud ärikulud

(kroonides)

|                                | 2009           | 2008          |
|--------------------------------|----------------|---------------|
| Trahvid, viivised ja hüvitised | 14 634         | 56 209        |
| Muud                           | 95 351         | 42 191        |
| <b>Kokku muud ärikulud</b>     | <b>109 985</b> | <b>98 400</b> |

## Lisa 20 Finantstulud ja -kulud

(kroonides)

|                                                                                   | 2009               | 2008               |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|
| Intressitulud                                                                     | 2 562 508          | 1 362 917          |
| Intressikulud                                                                     | -23 478 597        | -20 103 023        |
| Intressikulu laenudelt                                                            | -23 041 929        | -17 462 289        |
| Muud intressikulud                                                                | -436 668           | -2 640 734         |
| Muud finantstulud ja -kulud                                                       | -1 701 480         | -397 760           |
| Kursikasum(kahjum) foward- tehingutelt ja derivatiivi õiglase väärtuse muutustest | 94 485             | -763 929           |
| <b>Kokku finantstulud ja -kulud</b>                                               | <b>-22 523 084</b> | <b>-19 901 795</b> |

## Lisa 21 Seotud osapooled

(kroonides)

|                                                              |              |
|--------------------------------------------------------------|--------------|
| Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus                     | Konekesko Oy |
| Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud | Soome        |
| Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja              | Kesko Oy     |
| Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud           | Soome        |

### Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

|                                                          | 31.12.2009 |            | 31.12.2008 |            |
|----------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                                          | Nõuded     | Kohustused | Nõuded     | Kohustused |
| Emaettevõtja                                             | 6 425 357  | 2 810 401  | 0          | 102 923    |
| Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad | 2 730 602  | 11 451 803 | 5 496 008  | 3 108 980  |

|                                                          | 2009       |            | 2008       |            |
|----------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                                          | Tulud      | Kulud      | Tulud      | Kulud      |
| Emaettevõtja                                             | 20 705 174 | 5 620 199  | 2 648 385  | 2 839 618  |
| Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad | 27 351 813 | 68 930 890 | 19 271 396 | 55 585 546 |

| Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused |           |           |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
|                                                                               | 2009      | 2008      |
| Arvestatud tasu                                                               | 3 345 000 | 3 568 000 |

Potentsiaalsed kohustused juhatuse liikmete ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on kokku 1,3 milj krooni.

## Lisa 22 Majanduskriisi mõjud

Juhtkond on hinnanud globaalse likviidsuskriisi ja sellega kaasnenud üldise majanduskriisi mõjusid Ettevõtte äritegevusele. Juhtkonna hinnangul on olulisemateks lühi- ja pikaajalisemateks ohtudeks:

- Nõuete laekumine, mis on põhjustatud eeskätt madalatest vilja kokkuostuhindadest ning seoses piimahinna jätkuvast alanemisest ja klientide raskustest saada kätte väljamakseid piimatootjatelt;
- deebitoride võimalikud makseraskused võivad kaasa tuua Ettevõtte nõuete väärtuse languse ning varasemast suuremad allahindluskahjumid;
- Ettevõtte klientidel ei pruugi olla võimalik saada mõistliku hinnaga finantseerimisallikaid oma tootmiseks vajaliku investeerimisplaanide täitmiseks;
- langenud nõudluse/finantsturgude ebalikviidsuse tõttu võib Ettevõtte varade väärtus langeda.

Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärselt ennustada, milline on majanduskriisi mõju Ettevõtte tegevusele ja finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada Ettevõtte jätkusuutlikkus ja käibe säilimine praegustes tingimustes.

## Lisa 23 Bilansivälised kohustused

Seisuga 31.12.2009 on Konekesko Eesti AS'il põllumajandusmasinate tagasiostukohustus liising ettevõtete ees summas 61 299 513 krooni (31.12.2008: 68 755 320 krooni).

Maksimaalne sõiduautode rendilepingute ennetähtaegsest katkestamisest tuleneda võib kulu on maksimaalselt 1 095 260 krooni.

Konekesko Eesti AS'il vastutaval hoiul olevat teistele osapooltele kuuluvat vilja järgmistes kogustes. Väärtuse kajastamisel on kasutatud hetke turuhindasid.

|       | 2009         |               | 2008         |               |
|-------|--------------|---------------|--------------|---------------|
|       | tonni        | tuhat EEK     | tonni        | tuh EEK       |
| Nisu  | 7 241        | 12 222        | 6 572        | 12 982        |
| Oder  | 1 369        | 2 005         | 52           | 68            |
| Kaer  | 0            | 0             | 58           | 58            |
| Rukis | 379          | 379           | 0            | 0             |
| Raps  | 0            | 0             | 174          | 695           |
|       | <b>8 989</b> | <b>14 606</b> | <b>6 856</b> | <b>13 803</b> |

## Aruande digitaalallkirjad

Konekesko Eesti AS (registrikood: 10702447) 01.01.2009 - 31.12.2009 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| ELA LILLEMAA       | Juhatuse liige     | 14.04.2010           |
| JAAK VESKI         | Juhatuse liige     | 14.04.2010           |
| TIIT KIHULANE      | Juhatuse liige     | 14.04.2010           |
| TAIMO JÜRISOO      | Juhatuse liige     | 14.04.2010           |
| TÕNU KELDER        | Juhatuse liige     | 15.04.2010           |

## SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Konekesko Eesti AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat Konekesko Eesti AS-i (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2009, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

### Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhatusel kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta; asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine; ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

### Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Välja arvatud allpool kirjeldatu, viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

### Märkusega arvamuse avaldamise alus

Ettevõtte on kandnud 2009. aastal kuludesse 2009. aastal tuvastatud väetise laovarude puudujäägi summas 56 miljonit krooni. Nimetatud asjaolu on juhtkond kirjeldanud aastaaruande lisas 6. Kuna puudujäägi põhjuste uurimine kestab, siis ei ole ettevõtte juhtkonnal võimalik piisavalt usaldusväärselt hinnata täpset puudujäägi mahtu ning tekkimise ajaperioodi. Meie poolt kasutatud praktilised auditi protseduurid ei võimaldanud meil hinnata, kas puudujääk võis olla tekkinud juba 2008. aastal ning kas ja millises summas võib selle tulemusena olla aruandeperioodi kahjum ülehinnatud. Meie eelmise aasta sõltumatu audiitori aruanne sisaldas märkust nimetatud asjaolu osas.

Vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhendile (RTJ) 4 "Varud" tuleb varusid bilansis kajastada kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Ettevõtte bilansis seisuga 31. detsember 2008 oli selliseid varusid (põllumajandus-, ehitus- ja metsamasinad), mille neto realiseerimisväärtus võis olla langenud alla bilansilise väärtuse, summas 156 miljonit krooni. Osa nimetatud varudest realiseeriti 2009. aasta jooksul alla bilansilise väärtuse, kuid meie poolt kasutatavad auditi protseduurid ei võimaldanud meil usaldusväärselt hinnata millises perioodis oleks ettevõtte pidanud kajastama väärtuse langust. Seetõttu ei olnud meil võimalik hinnata, kas, kui suures ulatuses ja millises perioodis oleks tulnud nimetatud varusid alla hinnata. Meie eelmise aasta sõltumatu audiitori aruanne sisaldas märkust nimetatud asjaolu osas.

Seisuga 31. detsember 2008 sisaldasid nõuded ostjate vastu nõudeid kogusummas 8,9 miljonit krooni, mille maksetähtaeg on möödunud ning mille laekumise tõenäosuse kohta ei olnud meil võimalik saada piisavalt usaldusväärset informatsiooni. 2009. aasta jooksul laekus nimetatud nõudeid summas 2,8 miljonit krooni ning ülejäänud nõuded väärtuses 6,1 miljonit krooni hinnati alla. Meie poolt kasutatavad auditi protseduurid ei võimaldanud meil hinnata, millises perioodis oleks tulnud nimetatud nõudeid alla hinnata. Meie eelmise aasta sõltumatu audiitori aruanne sisaldas märkust nimetatud asjaolu osas.

### Märkusega arvamus

Meie arvates, välja arvatud lõigus Märkustega arvamuse avaldamise alus kirjeldatud asjaolude võimalikud mõjud, kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2009 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tiit Raimla  
AS PricewaterhouseCoopers

Eva Jansen  
Vandeaudiitor

15. aprill 2010

Pärnu mnt.15  
10141 Tallinn

## Audiitorite digitaalallkirjad

Konekesko Eesti AS (registrikood: 10702447) 01.01.2009 - 31.12.2009 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| TIIT RAIMLA        | Vandeaudiitor      | 15.04.2010           |
| EVA JANSEN         | Vandeaudiitor      | 15.04.2010           |

## Kahjumi katmise ettepanek

(kroonides)

|                                                                        | 31.12.2009          |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)                           | 0                   |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                                            | -207 704 036        |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>-207 704 036</b> |
| Katmine                                                                |                     |
| Ülekursi vähendamine                                                   | -192 351 374        |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist) | -15 352 662         |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>-207 704 036</b> |

## Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

| Tegevusala                                                     | EMTAK kood | Müügitulu (EEK) | Müügitulu % | Põhitegevusala |
|----------------------------------------------------------------|------------|-----------------|-------------|----------------|
| Teravilja, töötlemata tubaka, seemnete ja loomasööda hulgimüük | 46211      | 230471973       | 34.52%      | Jah            |
| Põllumajandusmasinate, -seadmete ja lisaseadmete hulgimüük     | 46611      | 227462313       | 34.07%      | Ei             |
| Väetise ja agrokeemiatoodete hulgimüük                         | 46751      | 92066013        | 13.79%      | Ei             |
| Kaevandus- ja ehitusmasinate hulgimüük                         | 46631      | 53403105        | 8.00%       | Ei             |
| Mujal liigitamata kaupade jaemüük                              | 47789      | 45578902        | 6.83%       | Ei             |
| Muude vahetoodete hulgimüük                                    | 46761      | 7292728         | 1.09%       | Ei             |
| Masinate ja seadmete remont                                    | 33121      | 4533953         | 0.68%       | Ei             |
| Lilled, taimede, seemnete ja istikute ning väetise jaemüük     | 47761      | 3549011         | 0.53%       | Ei             |
| Ehitusmasinate ja -seadmete rentimine ja kasutusrent           | 77321      | 3215647         | 0.48%       | Ei             |

## Sidevahendid

| Liik              | Sisu             |
|-------------------|------------------|
| Telefon           | +372 6059100     |
| Faks              | +372 6959101     |
| E-posti aadress   | info@kesko.ee    |
| Veebilehe aadress | www.konekesko.ee |